

Groba u Svetoj zemlji. Na području umjetnosti, muzeji diljem svijeta sadrže radove nadahnute dugom tradicijom Crkve i vjerom kršćanskih umjetnika različitih razdoblja. Nije moguće zamisliti književnost, filozofiju i znanost, bez njihovih kršćanskih korijena.

Međutim, tragovi kršćanstva nisu prisutni samo u muzejima i knjižnicama, već imaju snažan utjecaj na brojne vidove našega svakodnevnog života. I danas još uvijek brojimo vrijeme počam od datuma Kristova rođenja, kršćanska su imena posvuda prisutna, najveći kršćanski blagdani ujedno su i državni praznici, brojne političke stranke nose naziv "kršćanska".... No, sve je to tek površina. Gdje god je kršćanstvo prodrlo u neku kulturu i društvo, stvorilo je baštinu koju čak niti ateistični režimi nisu uspjeli u potpunosti izbrisati: humanizaciju kulture, koja dotiče samo srce uljudbe. Kada danas govorimo o duhovnim pretpostavkama na kojima počiva moderna država, ali ih ne može jamčiti, govorimo o vrijednostima što ih dugujemo judeo-kršćanskoj kulturi. Poimanje osobe, neotuđivo dostojanstvo svakoga ljudskoga bića, tolerancija prema onima koji zastupaju drugačije mišljenje ili pripadaju drugoj vjeri – sve to ima svoje ishodište u poruci kršćanstva. Svaki čovjek, bio mlad ili star, snažan ili slab, ljubljeno je dijete Stvoriteljevo, a Bog je postao čovjekom kako bi spasio svakoga pojedinoga od nas.

Već stoljećima, kršćanstvo nosi odgovor na pitanje tko je čovjek, odakle dolazi, kuda ide, što znači doživjeti osobno spasenje.

Nije bitno nailazi li kršćanstvo na pohvalu, ili pak neprijateljski doček. Suvremeno je društvo rođeno iz prava i obreda plemena, s monogamnim vjenčanjem kao zajednicom jednakopravnih osoba, pri čemu očeva prava nisu uključivala odabir između života i smrti pripadnika njegove obitelji, a "časna" ubojstva i ropstvo proglašeni su neprihvatljivima i kao takvi ukinuti. Ondje gdje se širilo Evanđelje (promotrite Indiju, Afriku ili siromašne regije Latinske Amerike), susrećemo se s humanizacijom kulture.

Jednako smo se tako zalagali za slobodu vjere i savjesti. Ta je borba odnijela svoje žrtve i među pobožnim kršćanima, kao što je vidljivo u kršćanskoj vjeri koja je potakla otpor protiv nacional-socijalizma i komunizma. Mirno ujedinjenje Europe nakon Drugoga svjetskoga rata temeljilo se na jasnoj želji postizanja pomirbe s Njemačkom, lišene svake odmazde. Čak je i "baršunasta revolucija" iz 1989. - primjerice u Poljskoj ili tadašnjoj Čehoslovačkoj, bila utemeljena na kršćanskome poimanju ljudske osobe. Kada je Ivan Pavao II 1979. posjetio Poljsku, upitao je svoje suzemljake: "Koji je vaš izbor? Pokleknuti pred totalitarnom silom, ili se boriti za neotuđivo pravo življenja u skladu s božanskim poretkom, kao ljudi, u slobodi i dostojanstvu?" Odgovor je ubrzo uslijedio – u svome političkome obliku poznat kao *Solidarnosc*.

Rezultati življenja u skladu s Evanđeljem u Europi najvidljiviji su kroz podupiranje slabih, invalida, svih koji trpe – pružajući im zaštitu od

utilitarističkoga viđenja društva. Jednako tako, trpljenje, s kojime suvremeno društvo gotovo da i ne zna kako bi izašlo nakraj (svima nam je dobro poznat agresivni lobi koji zagovara eutanaziju), biva ublaženo zahvaljujući kršćanskoj tradiciji skrbi te ono u brojnim bolnicama poprima novo značenje, u svjetlu vjere. Putem vjere, bolesni i nemoćni pronalaze istinsko dostojanstvo i opravdanje svoga postojanja.

S pravom možemo biti ponosni na naše kršćansko naslijeđe. No zauzvrat, trebamo dati i svoj doprinos: predati ga na snažan i produhovljen način idućemu naraštaju. Jer, predaja se ne sastoji u pepelu, već u žaru koji se krije ispod njega.

Guido Horst je glavni urednik njemačkih kršćansko-orijentiranih novina "Tagespost". Povjesničar je i autor brojnih djela.

Prijedlozi za čitanje:

CS Lewis. *The Abolition of Man*. ISBN 0-06-065294-2.